

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**



Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософські дослідження інтерсуб'єктивності

Освітня програма: Філософія

Спеціальність: 033 Філософія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Філософські дослідження інтерсуб'єктивності
Освітня програма	Філософія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Четвертий. Перший.
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro

2. Опис дисципліни

<p><i>Метою</i> викладання навчальної дисципліни «Філософські дослідження інтерсуб'єктивності» є ознайомити студентів з підходами європейської філософії до феномену інтерсуб'єктивності, відношення «Я-Інший».</p> <p><i>Завданнями</i> дисципліни є: експлікувати поняття інтерсуб'єктивності з позиції феноменологічного, діалогічного та психоаналітичного дискурсу; визначити риси Іншого та особливості його взаємодії з Я в контексті феноменологічного, діалогічного та психоаналітичного підходів.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>знати</i>: найважливіші етапи розвитку уявлень про інтерсуб'єктивність у європейській філософії; ключові ідеї феноменології інтерсуб'єктивності Е.Гусерля, Ж.-П.Сартра, А.Шюца, П.Бергера і Т.Лукмана, Б.Вальденфельса; найважливіші особливості діалогічного підходу М.Бубера, Ф.Розенцвайга, Ф.Ебнера, О.Розенштока-Хюссі до відношення «Я-Інший»; особливості тлумачення відношення «Я-Інший» представниками французького психоаналізу Ж.Лаканом та Ж.Дельозом.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <i>вміти</i>: розрізняти підходи до інтерсуб'єктивності в європейській філософії.</p>
<p>Компетентності</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.</p> <p>СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення.</p> <p>СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p>
<p>Програмні результати навчання</p> <p>РН6. Мати обізнаність щодо основних напрямів, тенденцій, проблематики сучасної філософії.</p> <p>РН15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й толерантності.</p> <p>РН16. Вміти застосовувати загальногуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.</p>

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
---	------	---------------------	----------

1.	Поняття інтерсуб'єктивності	Орієнтуватися в передісторії постановки проблеми Іншого в європейській філософії. Знати і розуміти передумови появи тематики Іншого в європейській філософії. Усвідомлювати термінологічні та методологічні труднощі проблеми Іншого.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
2.	Класична феноменологія інтерсуб'єктивності	Розуміти поняття інтерсуб'єктивності. Знати, як відбувається конституювання Іншого в П'ятій з «Картезіанських медитацій». Знати риси Іншого у феноменологічній інтерпретації.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
3.	Посткласична феноменологія інтерсуб'єктивності	Усвідомлювати труднощі класичної феноменологічної інтерпретації проблеми Іншого. Розуміти, які феноменології вважаються посткласичними. Знати, що таке респонзивна феноменологія Б.Вальденфельса.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
4.	Діалогічна концепція інтерсуб'єктивності	Мати уявлення про ідеї М.Бубера, Ф.Розенцвайга, Ф.Ебнера, О.Розенштока-Хюссі.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
5.	Конструктивістський підхід до інтерсуб'єктивності	Знати, що таке феноменологічна соціологія А.Шюца. Мати уявлення про зміст концепції П.Бергера і Т.Лукмана.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі
6.	Розробка теми інтерсуб'єктивності французьким психоаналізом	Знати найважливіші риси тлумачення відношення «Я-Інший» представниками французького психоаналізу Ж.Лаканом та Ж.Дельозом.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	50
Тести	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тести														50				50

Всього на тиждень			10			10			10			10		50	10			100
-------------------	--	--	----	--	--	----	--	--	----	--	--	----	--	----	----	--	--	-----

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання університету
<p>1) Алієва З. Образ «Я»/ Іншого як проблема імагології [Електронний ресурс]. <i>Сучасні дослідження з іноземної філології</i>. 2010. Вип. 8. С. 697–700. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Sdzif_2010_8_102</p> <p>2) Вальденфельс Б. Топографія Чужого : студії до феноменології Чужого. Київ: ППС - 2002, 2004. 206 с.</p> <p>3) Герчанівська П. Е. Формування особистості у соціумі в контексті проблеми «Іншого» [Електронний ресурс]. <i>Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв</i>. 2014. № 3. С. 46–51. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2014_3_12</p> <p>4) Гусерль Е. Картезіанські медитації. Вступ до феноменології / пер. з нім. Андрій Вахтель. Київ: Темпора, 2021. 304 с.</p> <p>5) Зубарев О.С. Життєвий світ іншого та проблема його розуміння у феноменології А. Шюца. <i>Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства</i>. 2014. Вип. 20. С.68–74.</p> <p>6) Карівець І. Діалогічна і трансцендентальна інтрасуб'єктивність. <i>Наукові записки Національного університету «Острозька академія»</i>. Серія «Філософія». 2012. Вип. 11. С. 374–384.</p> <p>7) Кебуладзе В. Термінологія філософії діалогу Мартина Бубера: між профанністю і сакральністю [Електронний ресурс]. <i>Філософська думка</i>. 2017. № 1. С. 132–135. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Philos_2017_1_13</p> <p>8) Ковальчук М. Діалогізм Мартина Бубера та місце «Іншого» в ньому [Електронний ресурс]. <i>Наукові записки Національного університету «Острозька академія»</i>. Серія: Філософія. 2017. Вип. 20. С. 18–22. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoafs_2017_20_6</p> <p>9) Кунгурцева С.-О.О. Чуже як предмет респонзивної феноменології Бернгарда Вальденфельса. <i>Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство</i>. 2019. Т.4. С. 73–78.</p> <p>10) Лимар О. В. Значення поняття «тілесність» та «простір» в розробці інтрасуб'єктивної тематики (на основі робіт Едмунда Гусерля) [Електронний ресурс]. <i>Гуманітарні студії</i>. 2014. Вип. 23. С. 44–50. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gums_2014_23_8</p> <p>11) Лютий Т. В. Інший і Чужий у структурі людського Я (М. Бубер, Е. Левінас, Ю. Кристева) [Електронний ресурс]. <i>Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство</i>. 2018. Т. 1. С. 20–28. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAfr_2018_1_5</p> <p>12) Мейта К. Ю. Проблема Іншого в сучасній західній філософії: провідні тенденції [Електронний ресурс]. <i>Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство</i>. 2020. Т. 6. С. 58–67. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAfr_2020_6_8</p> <p>13) Метельова Т. О. Феномен «Іншого» в структурі комунікації: проблема людини [Електронний ресурс]. <i>Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. Філософські науки</i>. 2012. № 15. С. 48–55. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvvnufn_2012_15_12</p> <p>14) Могдальова І., Фесенко А. Феномен Чужого у філософії Е. Гусерля. <i>Наукові записки Національного університету «Острозька академія»</i>. Серія «Культурологія». 2013. Вип. 11. С. 119–124.</p> <p>15) Огорокова В. В. Поняття соціальної реальності в філософії П. Бергера та Т. Лукмана [Електронний ресурс]. <i>Гілея: науковий вісник</i>. 2018. Вип. 134. С. 208–211. Режим</p>	

- доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_134_51
- 16) Палагута В. Проблема іншого в сучасному соціально-гуманітарному пізнанні (частина перша) [Електронний ресурс]. *Humanities studies*. 2023. Вип. 16. С. 44–53. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/humst_2023_16_7
- 17) Патер Д. Проблема толерування іншого як шлях до гуманізму [Електронний ресурс]. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2008. Вип. 34. С. 63–71. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpvgvzdia_2008_34_8
- 18) Петрушкевич А. Несвідоме в концепції Ж. Лакана: дискурс Іншого/дискурс культури [Електронний ресурс]. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філософія. 2012. Вип. 11. С. 193–200. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoafs_2012_11_20
- 19) Пішак О. Інтерсуб'єктивність як соціокультурна складова відношення «Я - Інший» [Електронний ресурс]. *Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки*. 2012. Вип. 16. С. 91–97. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vpu_filos_psihol_2012_16_18
- 20) Салій А. В. Людина – самотня на шляху до діалогу (М. Бубер) [Електронний ресурс]. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 99. С. 211–213. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_99_52
- 21) Щербак С. І. Проблема інтерсуб'єктивності у феноменології Е. Гуссерля. *Практична філософія*. 2003. № 4 (10). С. 145–153.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Вул. Т. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, Факультет психології, каб. 503, телефон: +380342596015; сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Даниляк Ростислав Петрович
Контактна інформація викладача	rostyslav.danylyak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається будь-який вид паління в приміщеннях університету, поява в стані наркотичного чи алкогольного

	сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії, расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – реферування першоджерела по проблематиці дисципліни.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач



Даниляк Р.П.